

Wymagania edukacyjne z języka polskiego na poszczególne oceny

– „*Ponad słowami*” klasa 1 część 1,

zakres podstawowy i rozszerzony

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	• wyjaśnić pojęcia: <i>antykw, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki	• wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować	• wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów	• wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej	• przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
3. Grecja, Rzym	• wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i>	• omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian	• omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku	• wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych	• podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność
4. Filozofia antyczna	• wymienić najważniejszych filozofów starożytnej	• wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa,	• wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności	• wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności	• omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze

	Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i>	Platona, Arystotelesa • wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków	Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną • omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona	Arystotelesa	
5. i 6. Sztuka antyku	• rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • wymienić cechy antycznego ideału piękna	• przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno • wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian	• omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon • objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej	• dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny	• rozróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
7. Teatr antyczny	• wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat • wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności • wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i>	• rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy • opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • przedstawić budowę dramatu antycznego	• przedstawić historię narodzin teatru • swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>anfiteatr</i>	• określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa	• wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i> • omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru
STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
8. Wprowadzenie do	• czytać ze zrozumieniem tekst	• referować informacje pozyskane z tekstu	• wymienić gatunki literatury starożytnej	• zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>,	• omówić podstawowe wątki i tematy

literatury starożytnej Grecji i Rzymu	informacyjny	informacyjnego • wymienić twórców literatury starożytnej		<i>profanum</i> , rodzaje literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrtejska, anakreontyk, <i>mimesis</i>	podejmowane przez starożytnych twórców literatury
9., 10. i 11. Mitologia grecka	• wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos • scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich	• wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego • odróżnić mit od legendy i baśni • omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady • wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie	• interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów	• wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu • wskazać archetypy w innych mitach greckich	• wskazać i omówić antyczne topoty w kulturze współczesnej
12. Konteksty i nawiązania – Zbigniew Herbert, <i>H. E. O.</i>	• zrelacjonować treść tekstu • wskazać narratora • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować bohaterów tekstu • wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu	• określić problematykę utworu • omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu	• interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu	• interpretować rolę opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza
*13., 14. i 15. Mitologia starożytnych Rzymian UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Mitologia</i>	• zrelacjonować mity rzymskie • scharakteryzować najważniejszych rzymskich bogów	• wskazać terminy pochodzące z mitologii rzymskiej obecne we współczesnym języku • wskazać wpływy greckie na mitologię rzymską	• omówić różnice pomiędzy mitologią grecką a rzymską	• omówić zależności pomiędzy wierzeniami starożytnych Rzymian a ich priorytetami	• omówić rodzaje i znaczenie wpływów na światopogląd starożytnych Rzymian

<i>rzymska została usunięta z listy lektur.</i>					
16. i 17. Homer, <i>Iliada</i>	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i>	• wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Iliady</i>	• wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i>	• podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. Konteksty i nawiązania – George R.R. Martin, <i>Nawałnica mieczy. Krew i złoto</i>	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać we fragmencie cechy powieści <i>fantasy</i> • omówić kompozycję fragmentu	• wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję	• porównać fragment ze sceną pojedynku opisaną w <i>Iliadzie</i>	• przygotować prezentację na temat sposobów przedstawiania pojedynków w kulturze
19. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	• zrelacjonować treść filmu • opisać scenerię filmu	• scharakteryzować bohaterów filmu • omówić kompozycję dzieła	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów • porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego	• wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele	• podjąć dyskusję na temat rzetelności i jakości filmu
20. Homer, <i>Odyseja</i>	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i>	• wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i>	• wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie	• wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i>	• omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrowki w kulturze
21. i 22. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
23., 24., 25. i 26. <i>Antygona</i> Sofoklesa	• streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony	• wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu	• wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów	• analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej	• streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
*27., 28. i 29. Arystofanes, <i>Chmury</i>	• zrelacjonować treść komedii Arystofanesa • przedstawić genezę utworu	• omówić kompozycję <i>Chmur</i> • scharakteryzować bohaterów komedii • wymienić elementy składające się na komizm utworu • wskazać w utworze cechy komedii greckiej	• omówić konflikt racji w <i>Chmurach</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa	• wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z poezją	• podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia poglądów Sokratesa
30. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*31. Platon, <i>Państwo</i>	• zrelacjonować treść fragmentu	• wyjaśnić, na czym polegało państwo	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie	• wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy	• podjąć dyskusję na temat koncepcji

		idealne według Platona • opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy	opowieści o jaskini • omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną	fragmentu	przedstawionej przez Platona
*32. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka normatywna</i>	• omówić kompozycję dzieła • wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i>	• wyjaśnić pojęcie: <i>mimesis</i> • wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły	• przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> • omówić funkcję mitów w literaturze	• omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym
*33. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	• omówić kompozycję dzieła • wymienić cechy wypowiedzi retorycznej	• wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji	• przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa	• podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach
34. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	• przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego • wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i>	• omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej	• określić problematykę utworów • umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
35. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• wskazać topos literacki obecny w wierszu • wskazać środki językowe zastosowane w utworze	• formułować problem zaprezentowany w wierszu • interpretować tytuł utworu • omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu	• wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycją zaprezentowanego w wierszu • interpretować utwór	• podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki: Horacego i Różewicza
*36. i 37. Mitologiczne początki	• zrelacjonować treść fragmentów	• scharakteryzować bohaterów fragmentów	• wyjaśnić, na czym polega parenetyczny	• omówić relację Eneasza i Dydony w	• porównać Eneasza i Odysuseusza

Rzymu – <i>Eneida</i> Wergiliusza	wymienić głównych bohaterów <i>Eneidy</i> przedstawić genezę utworu	omówić kompozycję <i>Eneidy</i>	charakter utworu wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję	kontekście priorytetów starożytnych Rzymian	
*38. <i>Eneida</i> z innego punktu widzenia – <i>Lawinia</i> Ursuli Le Guin	zrelacjonować treść fragmentu omówić świat przedstawiony wskazać narratora	scharakteryzować bohaterów fragmentu wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej	przedstawić problematykę fragmentu omówić sposób reinterpretacji mitu omówić portret psychologiczny bohaterki	interpretować fragment w kontekście krytyki feministycznej	podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawiania kobiet w kulturze
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
39. Język a inne systemy znaków	wymienić rodzaje znaków definiować znaki naturalne i konwencjonalne	omówić język jako system znaków	posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi	porównać różne formy przekazywania informacji	wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
40. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	posługiwać się nowo poznany słownictwo	wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań rozróżnia rodzaje kodów (języków)	poszerzyć świadomość językową	funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
41. Wypowiedź argumentacyjna	przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej wymienić rodzaje argumentów	omówić sposoby budowania spójności między zdaniami rozwinąć zaproponowaną argumentację	zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami	zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną	
42. Jak skutecznie przemawiać?	przedstawić strukturę przemówienia wymienić środki retoryczne	przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a	budować przemówienie podążając za wskazówkami	wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji	

		sytuacją komunikacyjną		komunikacyjnej	
STAROŻYTNOSĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	wykorzystać najważniejsze konteksty	wyciągać wnioski określić własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać	wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
45. Biblia – wiadomości wstępne	wymienić religie, wywodzące się z Biblii określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem	wyjaśnić pojęcie <i>Testament</i> w odniesieniu do Biblii przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady wyjaśnić pojęcia: <i>kanon, apokryf</i> opodać przykłady frazeologizmów wywodzących się z Biblii	omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów wymienić przekłady Biblii wymienić cechy stylu biblijnego	wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną	wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii wymienić święte księgi innych religii
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
46. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii	wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> zdefiniować pojęcia: <i>genesis, patriarcha</i>	porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym	interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym)	formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
47. Konteksty i nawiązania – <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Eden</i> Harolda S.	zrelacjonować treść fragmentów tekstu Harolda Kushnera zrelacjonować treść historii o grzechu	wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami	określić funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera porównać autorską interpretację historii	podjąć dyskusję na temat autorskiej interpretacji historii o grzechu pierworodnym	

Kushnera	pierworodnym		biblijnej z interpretacją kanoniczną		
48. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie	• omówić cel gry opisanej we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu	• interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty	• wskazać szerokie konteksty i nawiązania
49. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
50. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba	• opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba	• scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii	• interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem	• podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei)	• omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
51. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta	• wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment	• nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los	• określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu	• interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów	• omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu
52. Poezja biblijna – Księga Psalmów	• przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm, psalterz</i>	• sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów	• wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich	• omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów	• porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)

			funkcje		
53. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
54. Konteksty i nawiązania – Wojciech Wencel, <i>Psalm</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• wskazać środki językowe	• omówić, jakimi środkami językowymi został osiągnięty patos w wierszu • określić funkcję środków stylistycznych	• omówić koncepcję Boga i człowieka przedstawioną w wierszu	• wskazać szerokie konteksty i nawiązania
55. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami	• uzasadnić przynależność Pieśni do liryki • zrelacjonować treść fragmentu	• scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i>	• omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając cytaty z tekstu • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję	• podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni	• porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisać Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii
56. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana	• streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów	• opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i>	• wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach	• wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami	• stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź

				końca świata	filmowego)
57. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
58. Konteksty i nawiązania – Cormac McCarthy, <i>Droga</i>	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować bohaterów tekstu • wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i>	• porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana	• omówić przesłanie płynące z tekstu • analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy	• przedstawić wybrany tekst kultury opisujący rzeczywistość postapokaliptyczną
59. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	• zrelacjonować treść filmu	• podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa	• wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły	• interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JEZYKU					
60. Akt komunikacji językowej	• zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji	• wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany	• omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji	• omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji	
61. Informacja, prośba czy zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.	• wymienić funkcje wypowiedzi	• scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi	• określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi	• wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi	
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
62. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	• wymienić rodzaje planów • wymienić cechy dobrze przygotowanego planu	• przerehabilitować podany plan	• stworzyć plan odtwórczy tekstu	• stworzyć plan twórczy tekstu	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
63. i 64. Powtórzenie i	• odtworzyć najważniejsze fakty,	• wykorzystać najważniejsze	• wyciągać wnioski • określić własne	• poprawnie interpretować	• wykorzystać bogate konteksty

podsumowanie wiadomości	sądy i opinie	konteksty	stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
65. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	• objaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> • wymienić fazy średniowiecza	• omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wymienić średniowieczne wzorce osobowe • porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego • scharakteryzować średniowieczny system szkolny • wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i>	• analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm	• interpretować rolę karnawału	• opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze
66. i 67. Sztuka średniowieczna	• rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza	• wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego • podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza • posługiwać się następującymi terminami:	• wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omówić alegorię i podać jej przykłady • posługiwać się następującymi terminami: <i>symultanizm,</i>	• analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów	• odróżnić styl romański od gotyckiego • wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady • wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej

		<i>plaskorzeźba, rzeźba pełnfigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i>	<i>iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika</i>		
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
69. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	• przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić kompozycję utworu • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce	• odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza	• wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie
70. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	• zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw <i>Stabat mater</i> w wierszu	• porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i>	• porównać obrazy męki Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
71. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św.</i>	• streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady	• scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy	• wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej	• podjąć dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej	• opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej • omówić rolę świętych

<i>Aleksym</i>	archaizmów w utworze	leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze		drogi do świętości • omówić parenetyczny charakter utworu	w życiu ludzi średniowiecza
72. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
73. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> Kazimierzy Iłakowiczówny	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • rozpoznać kontekst literacki wiersza	• określić typ liryki • scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu	• porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki	• omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
74. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> i <i>ars moriendi</i>	• na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu	• porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego
75. Konteksty i nawiązania – <i>Śmierć i co potem</i> Terry’ego Pratcheta	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować bohaterów • omówić zachowanie bohatera w chwili śmierci	• omówić pogląd Śmierci na przemiany cywilizacyjne • porównać sposób przedstawienia śmierci w utworze Terry’ego Pratcheta i w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• omówić uniwersalną wymowę fragmentu	• przedstawić alegoryczny obraz śmierci w innych tekstach kultury

*76. Tryumf śmierci w <i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	• zrelacjonować treść filmu • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza	• zinterpretować tytuł i objaśnić jego funkcję • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i>	• rozpoznać w filmie konwencję moralitetu i ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i>	• interpretować przesłanie filmu	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
77. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	• zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu	• porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka	• omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych	• interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i>	• interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotta
78. Konteksty i nawiązania – <i>Imię róży</i> Umberto Eco	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony	• porównać dwie wersje historii o kazaniu św. Franciszka do ptaków	• wskazać problemy społeczne poruszone we fragmencie	• wskazać i omówić uniwersalne problemy poruszone we fragmencie	• wypowiedzieć się na temat roli autorytetów
79. Ideał rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	• zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu	• wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu	• przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze	• wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym	• omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych
*80. Filozofia średniowieczna – <i>Wyznania</i> św. Augustyna	• zrelacjonować fragment <i>Wyznań</i> św. Augustyna • przybliżyć postać św. Augustyna	• omówić kompozycję <i>Wyznań</i> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna • wyjaśnić pojęcia: <i>asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała</i>	• wyjaśnić naturę i pochodzenie zła	• porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w <i>Księdze Hioba</i> z interpretacją tego problemu w <i>Wyznaniach</i> św. Augustyna	• omówić obraz Fra Angelico w kontekście fragmentu
*81.	• zrelacjonować	• wymienić	• wyjaśnić, na czym	• podjąć dyskusję na	• podjąć dyskusję na

Filozofia średniowieczna – <i>Summa teologiczna</i> św. Tomasza z Akwinu	fragmenty <i>Summy teologicznej</i> • przybliżyć postać św. Tomasza	podstawowe założenia filozofii św. Tomasza • wyjaśnić pojęcie: <i>scholastyka</i>	polega opisany w tekście dowód na istnienie Boga • wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia	temat zastosowanej przez św. Tomasza argumentacji • porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna	temat aktualności poglądów głoszonych przez św. Augustyna i Tomasza
82. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	• streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu	• omówić kompozycję utworu • sformułować zasady miłości dworskiej • omówić etos rycerski na przykładzie Tristana	• objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy	• przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>	• omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej
83. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izold...</i>]	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• opisać sytuacje liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze	• omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną	• interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne • porównać przesłanie wiersza i przesłanie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>	• napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniając konteksty
84. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
85. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	• zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza	• wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki	• scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego	• wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania	• podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach

		Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima		historyczne początków piśmiennictwa polskiego	
*86. Testament poetycki François Villona UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Wielki testament Villona</i> został usunięty z listy lektur.	• zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać nadawcę i adresata ballady	• zinterpretować tytuł utworu • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetycki</i> • wskazać środki językowe użyte w utworze	• określić funkcję środków językowych użytych w utworze • omówić kompozycję utworu	• omówić obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim Testamencie</i> • wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i>	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
87. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Danteo Alighieri	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Danteo po zaświatach	• omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i>	• wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie	• wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante	• wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU					
88. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?	• wymienić działy gramatyki	• scharakteryzować działy gramatyki	• rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu	• omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi	
*89. Jak powstał i jak rozwijał się język polski?	• wyjaśnić pojęcie: <i>język praindoeuropejski</i> • wymienić grupy języków słowiańskich	• wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich • wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny	• omówić zmiany kształtujące system gramatyczny	• omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty • wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe	

ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI

90. Jak robić notatki?	• zdefiniować notatkę syntetyzującą• wymienić formy notatki syntetyzującej	• scharakteryzować rodzaje notatek	• przygotować notatkę syntetyzującą	• przygotowuje notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli	

ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE

91. i 92. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski• określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał• właściwie argumentować• uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty• formułować i rozwiązywać problemy badawcze